

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Povinnost hradit odměnu za užití chráněných děl ve světle praxe kolektivních správců

Kolektivní správci při vybírání licenčních poplatků za (potenciální) užití autorských děl, podřízených tzv. kolektivní správě, často postupují v rozporu s legislativním rámcem, který je stanovený autorským zákonem[1]. V mnoha případech, jak plasticky dokazují některé judikované případy[2], si svou práci spíše ulehčují a opomínají pro každý jednotlivý případ shromáždit dostatečné podklady, které by vyměření a povinnost uhradit příslušný licenční poplatek dostatečně prokázaly. Tento článek poukazuje na úpravy kolektivní správy chráněných autorských děl, aktuální poznatky uzavírání licenčních smluv, podmínky, které jsou základem pro postup kolektivních správců při výběru licenčních poplatků za užití chráněných autorských děl, a otázky související s možnostmi obrany proti nesprávnému postupu kolektivních správců. To vše ve světle aktuální judikatury, zejména rozhodnutí Nejvyššího a Ústavního soudu České republiky (ÚS).

Předmět kolektivní správy

Předmětem kolektivní správy jsou práva k autorským dílům, včetně práv souvisejících s právem autorským ve smyslu § 2 AZ, tzn. díla, která jsou jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora. K těmto dílům se pojí práva autorů, výkonných umělců, výrobců zvukového záznamu a výrobců zvukově-obrazového záznamu (absolutní i majetková) svá díla užit nebo jinému na základě smlouvy udělit oprávnění k výkonu tohoto práva (předmět ochrany). Užitím se pro tyto účely rozumí oprávnění autora své dílo užit v původní, zpracované či jinak změněné podobě či **oprávnění udělit** k výkonu tohoto práva smlouvou **jiné osobě licenci** (viz § 12 ve spojení s §§ 71. 76 a 80 AZ); jiná osoba může dílo užit bez takového oprávnění pouze v případech stanovených tímto zákonem (tzv. volná užití a zákonné licence).

V tomto článku se věnujeme toliko **užití práv výkonných umělců k jejich výkonům**, a k možnostem tyto zaznamenané umělecké výkony užívat ve smyslu §§ 71 a 72 AZ. Každý umělec má právo na odměnu za užití „svého“ díla, přičemž toto právo je **obligatorně vykonáváno** prostřednictvím příslušného kolektivního správce. Do práva výkonných umělců ve smyslu § 72 odst. 3 AZ zasahuje ten, kdo před užitím způsobem uvedeným v § 72 odst. 1 AZ neuzavře s příslušným kolektivním správcem smlouvu, ve které se stanoví mimo jiné výše odměny za takové užití a způsob jejího placení, resp. kdo je v prodlení s úhradou takového poplatku.

Oprávnění k výkonu kolektivní správy

Oprávnění k výkonu kolektivní správy náleží tzv. kolektivním správcům. Kolektivním správcem je ten,

kdo získal oprávnění k výkonu kolektivní správy, přičemž jím může být toliko právnická osoba (viz podrobněji § 97 AZ). Dle nálezu ÚS ze dne 13. 1. 2015, který se této problematice podrobně, až scholasticky věnuje[3], je účelem kolektivní správy autorských práv umožnit snadno a prakticky rychle nabýt soukromoprávní oprávnění uživatelem spravovaných předmětů ochrany. Jedná se o systém tzv. povinné kolektivní správy taxativně stanovených autorských práv, k jejichž výkonu je povolán kolektivní správce, který vlastním jménem na účet zastupovaných subjektů (nositelů práv) jedná tak, aby odměny, případně náhrady za bezdůvodné obohacení při neoprávněném užití díla, byly vybrány a přerozděleny mezi nositele práv[4].

Kolektivní správa a správci jsou upraveni v AZ v hlavě IV. autorského zákona (§ 95 a n. AZ). Zákon jako kolektivní správce definuje toliko právnické osoby, ve kterých se sdružují nebo účastní nositelé práv, které při kolektivní správě zastupují. Kolektivní správce tak musí zastupovat větší počet osob (umělců). Příslušný kolektivní správce však není držitelem žádných autorských či souvisejících práv, disponuje pouze **oprávněním k zastupování těchto majitelů při výběru odměny výkonných umělců** vzniklých na základě úplatných zákonných licencí dle § 72 AZ. Kolektivním správcem je vždy **soukromá právnická osoba**, jejímž výhradním předmětem činnosti je právě zastupování autorských práv výkonných umělců. Charakter ochrany práv z duševních vlastnictví je tedy tak soukromoprávní povahy (vztah mezi uživatelem a autorem autorského díla (respektive kolektivním správcem), ale má též veřejnoprávní povahu (stát, mající zájem na ochraně kulturních a uměleckých děl a vlastnických práv jejich tvůrců, svěřil kolektivním správcům úkol účelně chránit autorská a majetková práva a tímto způsobem jim poskytl též zákonná oprávnění v rámci efektivnosti této ochrany).

Podmínkou pro výkon kolektivní správy je zároveň získání příslušného oprávnění od Ministerstva kultury ČR (dále jen „Ministerstvo“), přičemž v souladu s § 98 odst. 6, písm. c) AZ lze toto oprávnění udělit žadateli, jestliže pro výkon této práva ve vztahu k těmto předmětům ochrany nemá oprávnění již jiná osoba[5] - kolektivní správci tak pro konkrétní odvětví mají faktický (zákonný) monopol.

Avšak kolektivní správce může zastupovat toliko ty nositele práv, které kolektivně spravuje, neboť v opačném případě by překračoval meze jím získané kolektivní správy. Toto oprávnění má výrazně teritoriálně-monopolní charakter, neboť v souladu s rozhodnutím SD EU[6] „*nic nebrání členskému státu, aby výkon kolektivní správy autorských práv k určitým chráněným dílům na svém území vyhradil pouze jednomu kolektivnímu správci, a tím takovému uživateli těchto děl brání ve využívání služeb poskytovaných správcem usazeným v jiném členském státě*“. Jinými slovy: uživatel nemůže a priori uzavřít licenční smlouvy například s německým kolektivním správcem a „obejít“ tak českého kolektivního správce. Na druhou stranu SD EU explicitně uvádí, že kolektivní správce může požadovat za své služby toliko sazby, které nejsou v rozporu s přiměřeným poměrem k hospodářské hodnotě poskytnutého plnění a nesmí tedy **zneužít svého dominantního postavení**. [7]

Řádný postup kolektivního správce při uzavírání kolektivních smluv

Kolektivní správce je povinen vykonávat svou činnost odborně a s péčí řádného hospodáře. Mezi základní povinnosti kolektivních správců ve vztahu k jemu zastupovaným autorů dle § 100 AZ přísluší uzavírání smluv s uživateli předmětů ochrany (dále jen „**licenční smlouvy**“), vybírání odměn a v neposlední řadě v souladu s § 40 odst. 4 AZ domáhání se vlastním jménem na účet zastupovaných nositelů nároku na vydání bezdůvodného obohacení v případě zjištění porušení podmínek § 71 a 72 AZ.

Samotný postup kolektivních správců při výkonu těchto povinností (zejména povinnost uživatelů uzavřít s kolektivním správcem licenční smlouvu a platit dle sazebníku odměnu) **není nijak specificky upraven**. Zákon se v §101 AZ odst. 2 pouze omezil na stručné a dosti obecné konstatování, že kolektivní správce „*nesmí uživatelům předmětů ochrany ukládat omezení, která přesahují rámec ochrany stanovené tímto zákonem*“. V praxi takto široce pojatá povinnost bez

blíže vymezení může vést (a v některých případech i vede) spíše k negativním důsledkům, kdy často dochází k neopodstatněným požadavkům kolektivních správců při výkonu kolektivní správy. Z toho důvodu soudy v poslední době stále častěji řeší vymáhání bezdůvodného obohacení kolektivními správci od uživatelů, kteří v mnoha případech zcela oprávněně odmítají hradit kolektivním správčům příslušnou odměnu.

Mezi tyto případy se řadí i spor, jímž se zabýval **ÚS ve výše citovaném nálezu ze dne 13. 1. 2015**[8]. Ústavní soud zde jako první obecné pravidlo pro postup kolektivních správců uvádí povinnost postupovat s péčí řádného hospodáře a odborně v souladu s § 100 AZ (viz body 21 a 22 nálezu).

Důkazní břemeno kolektivního správce

Péče řádného hospodáře v sobě přitom nese též povinnost unést důkazní břemeno a řádně prokázat povinnost uzavřít (či mít uzavřenou) platnou licenční smlouvu, neboť povinnost hradit licenční poplatky náleží pouze těm, kteří objektivně do **autorských práv zasahují**. [9] Kolektivní správce je tedy povinen při zjištění porušení povinností plynoucích z autorského zákona tato porušení řádně prokázat, neboť nezbytnost náležitého prokázání zásahu do autorských práv představuje základní východisko pro následné vymáhání bezdůvodného obohacení vzniknuvšího porušením povinností plynoucích z autorského zákona. Takto je tedy především na kolektivním správci, aby u kontrolované osoby prokázal povinnost mít uzavřenou licenční smlouvu na užití chráněných děl, poněvadž jinak není oprávněn licenční poplatky vymáhat (viz bod 41 citovaného nálezu). Nesmí se stávat, že kolektivní správce toliko obešle provozovatele restauračního zařízení s výzvou k úhradě odměny, aniž by například vůbec danou provozovnu navštívil. [10] Z výše uvedeného je tedy **důkazní břemeno zásadně vždy na kolektivním správci** a bez řádného prokázání či odůvodnění nemůže uživateli uložit povinnost uzavřít licenční smlouvu, hradit odměnu apod.

Povinnost uzavřít smlouvu týkající se užívání předmětu ochrany vyvstává pouze tehdy, pokud je do tohoto práva autorů předmětů ochrany ze strany dalších subjektů skutečně zasazeno, přičemž **tento zásah musí být bez jakýchkoliv pochybností ze strany kolektivního správce prokázán**.

Pokud tedy například zástupce kolektivního správce jednoznačně prostřednictvím důkazů nevyloučil tvrzení uživatele, že přijímač v době kontroly již nebyl funkční, respektive že nebyl využíván a ani určen ke zpřístupňování děl chráněných autorským zákonem veřejnosti (viz níže), pokud zároveň správce neověřil skutečnou funkčnost televizoru, ačkoliv toto bez výraznějších komplikací učinit mohl a fakticky se tedy spokojil pouze s fyzickou existencí televizoru a s výpovědí přítomné obsluhy, přestože tato výpověď byla značně neurčitá a nebylo z ní možno nikterak dovodit zásahy do chráněných autorských práv spravovaných právě vedlejším účastníkem, **jednoznačně pochybil**, pokud rozhodl o tom, že prostřednictvím takového přijímače dochází k užití chráněných děl. [11]

ÚS však zároveň chápe praktická omezení důkazního břemene kolektivního správce - nelze v každém případě prokazovat konkrétní užití chráněných děl v konkrétním čase a „intenzitu“ takových užití. Proto v případě přítomnosti přijímačů (zejména televize, projektoru, rádia, hi-fi soupravy) zejména v restauračních zařízeních a při prokazatelné schopnosti tohoto přijímače reprodukovat předměty ochrany (zejména napojením na anténu, připojení DVB-T tuneru) **ÚS podmínku „sdělování veřejnosti“ presumuje a to po celou dobu provozu dotčeného zařízení** [12]. To však nevyklučuje, aby v případě kontroly a následného vymáhání protiprávně neuhrazeného licenčního poplatku kolektivní správce specifikoval (alespoň druhově), že prostřednictvím inkriminovaného zařízení skutečně docházelo (či mohlo docházet s pravděpodobností blížící se jistotě) k produkci děl, k jejichž ochraně je tento správce povolán. [13]

Příkladem nesprávného postupu může být případ tzv. svobodné hudby, vysílané prostřednictvím

např. rádia „Jamendo“, kdy provozovatel uzavírá licenční smlouvu přímo s tímto zahraničním rádiem na přehrávání **výlučně jeho nahrávek**. Kolektivní správce (v tomto případě OSA) zde však nekompromisně požaduje odměnu za kolektivní správu s pouhým argumentem **tzv. potencionální recepte**, to znamená, že není podstatné, zda skutečně dochází k pouštění chráněných děl autorů, které zastupuje, ale samotná povaha přístroje, která toto pouštění je schopná umožnit. Tento přístup OSA však **nepovažujeme vzhledem k výše uvedenému za správný**.

Povinnost uzavřít s uživatelem licenční smlouvu, resp. možnost mu uložit povinnost hradit odměnu nebo žádat vydání bezdůvodného obohacení, může kolektivní správce toliko při prokázání sdělování díla veřejnosti.

Sdělování chráněných děl veřejnosti

Zpřístupňování veřejnosti je nutné vykládat v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie[14] a s článkem 3 odst. 1 směrnice 2001/29/ES, o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (směrnice o autorském právu). Aby se jednalo o zpřístupňování díla, je třeba naplnit kumulativně dva prvky, a sice „*sdělovat předmět autorskopravní ochrany*“ a „*sdělovat tento předmět veřejnosti*“. Pojem veřejnost, na který odkazuje čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29/ES, se přitom týká blíže neurčeného počtu potenciálních diváků či posluchačů a kromě toho vyžaduje dosti vysoký počet osob. Postačuje však, aby bylo dílo zpřístupněno veřejnosti takovým způsobem, aby osoby, které ji tvoří, mohly mít k tomuto dílu přístup, a není přitom rozhodující, zda této možnosti využijí. Veřejnost SDEU pak ve svém jiném rozsudku[15] definoval jako „*blíže neurčený počet potenciálních posluchačů, přičemž není irrelevantní ani výdělečná povaha sdělování ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice o autorském právu*“

ÚS uvedl, že umístěním televizního přístroje v restauračním zařízení může jeho provozovatel sledovat eventuální cíl spočívající v navýšení zisku ("*nalákání hostů*") [16], neboť je obecně známo, že určitý segment návštěvníků pohostinství může vyhledávat právě zařízení, v nichž dochází k přenosu rozličných hudebních, zpravodajských či sportovních kanálů. Umístění televizorů či jiných médií do těchto zařízení (na rozdíl například od zubních ordinací, nemocničních čekáren, prodejen elektroniky atd.) má zpravidla ekonomický důvod, jelikož je způsobilé zvýšit zájem potenciálních klientů právě o tento podnik v rámci možností dané lokality, cenové úrovně a typu zařízení, a představuje tak jednu z možností pro lepší prosazení se na volném trhu.

Nicméně samotná přítomnost zařízení u provozovatele např. pohostinství, schopného přijímat vysílání, jehož součástí jsou i předměty ochrany, **ještě nezakládá povinnost uzavřít licenční smlouvu a hradit vymeřenou odměnu**. [17]

Kolektivní správce tak **není oprávněn** požadovat po uživateli odměnu za užití předmětů ochrany v souladu s autorským zákonem, pokud se jedná o takové užití, kdy jsou splněny podmínky § 30 AZ [18]. O volné užití díla se jedná toliko v případě, že tak stanoví autorský zákon, že takové užití není v rozporu s běžným užitím díla a ani takovým užitím nejsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autorů. Tak tomu bude například v případě užití chráněného díla fyzickou osobou, jehož účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu. [19]

Lze tedy shrnout, že k tomu, aby kolektivní správce mohl vyžadovat po uživateli uzavření licenční smlouvy a pravidelnou úhradu odměny (případně vymáhat bezdůvodné obohacení uživatele porušujícího § 72 AZ soudní cestou), musí řádně prokázat, že:

1. přístroj, který se nachází v provozovně uživatele, je schopen sdílení chráněných děl, a tedy být způsobilý zasáhnout do práv autorů,
2. ke sdílení skutečně docházelo, resp. že lze takové sdílení presumovat, a

3. že takové sdílení bylo provozováno za účelem dosažení přímého či nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu.

Povinnost uživatelů podrobit se kontrole

Výkon kolektivní správy ve smyslu výše uvedeném by nebyl ničím bez korelativní povinnosti subjektů (potenciálních uživatelů) se takové kontrole podrobit. Uživatelům předmětů ochrany tak § 100 odst. 3 AZ ukládá povinnost umožnit kolektivnímu správci řádný výkon kolektivní správy a bez vážných důvodů kolektivnímu správci neodmítnout poskytnutí k tomu potřebných informací. Zejména se zde bude jednat o povinnost umožnit přístup do provozovny, umožnit kontroly počítačů, poskytnout informace nutné k výkonu kontroly (tj. např. poskytnout seznam užitých předmětů ochrany), povinnost poskytnout součinnost při výkonu kontroly (např. předložením účetních knih) a pod.[20]

Jak bylo naznačeno výše, kolektivní správce **není veřejnou či úřední osobou**. Porušení některé z uvedených povinností (zejména např. odmítnutí vstupu kolektivního správce do provozovny) zakládá kolektivnímu správci toliko **obecný nárok na náhradu škody dle příslušných ustanovení občanského zákoníku**, nikoliv tedy například trestní odpovědnost uživatele.

Obrana proti nezákonnému postupu kolektivního správce

V případě, že kolektivní správce překročí nebo v minulosti překročil své pravomoci, resp. nedostatečně prokázal vznik povinnosti uživatele uzavřít s příslušným kolektivním správcem licenční smlouvu a hradit odměnu, **má takový uživatel možnost právní obrany?** Ano i ne. V úvahu by v zásadě přicházely tři rovin: žaloba na náhradu škody za nesprávný úřední postup (1.), obnova řízení pravomocně příkazující uživateli uhradit kolektivnímu správci odměnu (2.), žaloba na vydání bezdůvodného obohacení (3.).

1. Žaloba na náhradu škody dle zákona 82/1998 Sb., resp. podnět k Ministerstvu kultury

Ačkoliv je kolektivní správce nadán určitými pravomocemi veřejnoprávní povahy, je to **ryze soukromoprávní osoba**. Z tohoto důvodu se nelze bránit nesprávnému rozhodnutí nebo postupu takového správce dle zákona č. [82/1998](#) Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ale případně toliko žalobou na náhradu způsobené škody v občansko-právním řízení.

Na druhou stranu AZ stanoví, že dohled nad činností kolektivních správců při plnění povinností uloženým jim dle AZ vykonává Ministerstvo Kultury, přičemž může při zjištění závad ukládat povinnost k nápravě a ukládat pokuty, v krajním případě může Ministerstvo Kultury **odejmout kolektivnímu správci oprávnění**. K Ministerstvu kultury tedy lze podávat podněty k přezkumnému řízení v souladu se Správním řádem, avšak na tomto místě je potřeba uvést, že Ministerstvo kultury **nemůže poskytovat závazný výklad autorského zákona** (poskytuje pouze informativní stanoviska), tudíž pro vyřešení většiny sporů mezi kolektivními správci a koncovými uživateli, jež se týkají sporného výkladu jednotlivých ustanovení, **je kompetentní pouze soud v civilním řízení**.

2. Obnova řízení

Mohly by poslední nálezy ÚS v této oblasti, citované shora, posloužit jako právní důvod k podání žaloby na obnovu řízení ve smyslu § 228 odst. 1 písm. a) OSŘ? **Nikoliv**. Samotný ÚS konstatuje, že jakýkoliv právní názor ÚS obsažený v jeho rozhodnutí **nemůže být brán jako důvod obnovy řízení** podle ustanovení § 228 odst. 1 písm. a) OSŘ, tzn. jako nová skutečnost, rozhodnutí nebo důkaz, jež by pro účastníka řízení mohly přivodit příznivější rozhodnutí ve věci.

Je sice pravdou, že podle čl. 89 odst. 2 Ústavy ČR jsou vykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu

závazná pro všechny orgány i osoby bez výjimky, neboť Ústavní soud je nejvyšším orgánem ochrany ústavnosti podle čl. 83 a 87 Ústavy ČR a jeho nálezy jsou obecně závazné, nicméně právní názor či jeho změna **nemůže být novou skutečností, která by měla nebo mohla být důvodem obnovy řízení podle § 228 OSŘ.**[21] Nálezy Ústavního soudu totiž nemají precedenční charakter a jejich závaznost - v případě řízení o ústavní stížnosti - není *erga omnes*, nýbrž pouze *inter partes*. Časové účinky nálezu Ústavního soudu jsou zásadně *ex nunc* a nikoliv *ex tunc*. Není proto možno z právního názoru Ústavního soudu obsaženého v jeho nálezu dovozovat jakékoliv účinky působící (byť nepřímo) zpětně a na jiné právní vztahy, než kterými se zabýval v tomto nálezu.[22]

3. Žaloba na vydání bezdůvodného obohacení

V těch případech, kdy uživatelé již plnili kolektivním správcům (např. z obavy před vymáháním odměny soudní cestou), ačkoliv o své povinnosti plnit měli důvodné pochybnosti, lze pravděpodobně uvažovat o podání žaloby proti kolektivnímu správci na vydání bezdůvodného obohacení, neboť došlo k plnění bez právního důvodu. V případě takové žaloby by však důkazní břemeno lpělo na samotném uživateli. Navíc je nutné počítat s promlčecí lhůtou takového nároku.

Závěr

Kolektivní správci často při uzavírání licenčních smluv či vymáhání odměn překračují zákonné podmínky stanovené autorským zákonem, resp. tyto podmínky vždy řádně nerespektují. V okrajových situacích se stává, že kolektivní správce toliko obešle provozovatele restauračního zařízení s výzvou k úhradě odměny, aniž by vůbec danou provozovnu navštívil. Podmínky, při jejichž splnění může kolektivní správce požadovat odměnu, jsou v obecné rovině stanoveny autorským zákonem a byly relativně přehledně interpretovány zejména nálezem ÚS ze dne 13. 1. 2015, jehož obsah, i ve smyslu § 13 o. z., by měly soudy ve své rozhodovací činnosti zohledňovat. V hraničních případech, kdy nelze s jistotou potvrdit splnění těchto podmínek, dojde pravděpodobně k soudnímu sporu na vydání bezdůvodného obohacení, přičemž důkazní břemeno ohledně případného zásahu do autorskoprávní ochrany bude na straně kolektivního správce. Opačně tomu bude v případě, že se uživatel rozhodne vymáhat již uhrazené odměny kolektivnímu správci na základě žaloby na vydání bezdůvodného obohacení, kde bude důkazní břemeno ležet na žalobci - uživateli.

JUDr. Milan Listík, LL.M.,
advokát

[PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.](#)

Karlovo náměstí 671/24
110 00 Praha 1

Tel.: +420 246 085 300
Fax: +420 246 085 370

-
- [1] Zákon č. [121/2000](#) Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon, AZ).
- [2] viz např. Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3056/2012 ze dne 31. ledna 2013, Rozsudek Soudního dvora Evropské Unie sp. zn. C-351/12 ze dne 27. února 2014, Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 34 EC 29/2013 ze dne 16. prosince 2013, Nález Ústavního soudu sp. zn.: II. ÚS 3076/13 ze dne 7. května 2014 atd.
- [3] viz náleží ÚS II. ÚS 2186/14 ze dne 13. 1. 2015
- [4] viz též Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2009, sp. zn. 25 Cdo 1821/2007.
- [5] V současné době má licenci 6 kolektivních správců (DILIA - divadelní, literární, audiovizuální agentura, o. s., OSA - Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, o. s., INTERGRAM - Nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů, o. s., OOA-S, Ochranná organizace autorská - Sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl, o. s., GESTOR - ochranný svaz autorský a OAZA, Ochranná asociace zvukařů - autorů, o. s.), přičemž fakticky za většinu z nich vybírá odměnu v souladu s § 97 odst. 5 písm. b) AZ kolektivní správce OSA.
- [6] Rozsudek Soudního dvora ze dne 27. 2. 2014 ve věci OSA - Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, o. s. proti Léčebným lázním Mariánské Lázně, a.s., č. C-351/12
- [7] viz např. Věc C-351/12 OSA - Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, o.s. v. Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s. ze dne 27.2.2014
- [8] Předmětem sporu byl požadavek kolektivního správce vydat bezdůvodné obohacení, které mělo vzniknout provozovateli restaurace z televize, kterou sice měl v provozovně, avšak zařízení bylo nezpůsobilé pro užívání předmětů autorskoprávní ochrany.
- [9] Takovým postupem není výkon kolektivní správy práv způsobem, který je sice formálně kolektivnímu správci autorským zákonem uložen, nicméně je bezohledný či tvrdý vůči uživatelům předmětů ochrany, popř. i vůči nositelům práv, nebo celkově neprozřetelný, a jenž se v konečném důsledku obrací proti samotným nositelům práv. Činnost kolektivního správce směřující k ochraně práv subjektů, které zastupuje, tak musí spočívat na zásadách opodstatněnosti a rozumnosti (viz bod 22 citovaného nálezu).
- [10] Rozsudek KS v Ústí nad Labem ze dne 16. prosince 2013, sp. zn. 34 Ec 29/2013
- [11] viz bod 39 citovaného nálezu: „Kolektivní správce může vyžadovat uzavření licenční smlouvy (či vydání bezdůvodného obohacení plynoucího z jejího předchozího neuzavření) pouze od subjektů, které bez závažných pochybností skutečně užívají autorské předměty ochrany, která jsou jím kolektivně spravována, a to i například prostřednictvím rozhlasového a televizního vysílání.“
- [12] viz bod 30 citovaného nálezu ÚS ze dne 13. 1. 2015: „Pro účely zjištění, zda prostřednictvím zařízení vůbec může docházet k přenosu chráněných děl ke konečnému uživateli jakožto veřejnosti, postačí, pokud k tomuto přenosu může docházet, neboť takto již v případě restauračních zařízení vyvstává vysoká pravděpodobnost, že v určitých chvílích k přenosu skutečně dochází [...]Ke sdělování chráněných děl veřejnosti dochází po celou dobu, kdy mohlo být dotčené zařízení v provozu, neboť by bylo neakceptovatelným požadavkem na kolektivní správce, aby prokazatelně doložili, že skutečně docházelo k produkci chráněných děl po celou dobu, po kterou vymáhají dlužné licenční poplatky.
- [13] Nález Ústavního soudu sp. zn.: II. ÚS 3076/13 ze dne 7. května 2014.
- [14] Např. rozsudek Soudního dvora ze dne 7. 12. 2006 ve věci Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA, č. C-306/05
- [15] Viz rozsudek Soudního dvora EU ze dne 4. 10. 2011, Football Association Premier League, C-403/08.
- [16] viz bod 27 nálezu ÚS ze dne 13. 1. 2015

[17] idem: „Sdělováním díla veřejnosti není pouhé provozování zařízení umožňujícího nebo zajišťujícího takové sdělování“ Jinak řečeno, z pouhé existence provozuschopného televizoru v restauraci ještě nelze bez dalšího dovozovat, že musí dojít k uzavření smlouvy s kolektivním správcem, resp. že dochází k bezdůvodnému obohacování.“

[18] podmínky tzv. tříkrokového testu (Three-Steps test) – viz např. v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2013, sp. zn. 30 Cdo 3056/2012, dále např. v citaci Iva Telce: Není informace jako informace, Právní rozhledy 15-16/2014, s. 515.

[19] Viz např. nálezy Ústavního soudu sp. zn.: II. ÚS 3076/13 ze dne 7. května 2014.: „O sdělování veřejnosti nepůjde v případě, kdy dochází k provozování díla pouze samotnými zaměstnanci v zaměstnání pro sebe, popř. pro úzký okruh svých spoluzaměstnanců, neboť v tomto případě se tak zpravidla neděje za účelem hospodářského či obchodního prospěchu a souvislost s hospodářskou činností zaměstnavatele je zde pouze časová a místní.“

[20] Ivo Telec, Pavel Tůma, Autorský zákon, 1. vydání. Praha: 2007, s. 807 a n.

[21] viz Usnesení II. ÚS 111/98 ze dne 7. 5. 1998

[22] viz Usnesení I. ÚS 609/2000 ze dne 13. 2. 2001

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací – režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)